تجلیل از جدیت مرحوم صدوق در کسب علم و کتاب معانی الاخبار ایشان

یکی از کتابهای بسیار لطیف روائی، معانی الاخبار صدوق است. قدرش ناشناخته است. این محدث بزرگ، از اطلاع و زحمتی که در احادیث کشیده‌اند، یک معانی الاخبار بنویسند. یعنی اخباری که ریختش این است که یک معنایی را توضیح میدهد. خیلی کتاب لطیفی است.

خودشان فرمودهاند: من در قم جوان بودم. با چه جدیتی از این درس استاد به آن درس میرفتم! دیدی جوانهایی که اول کارشان است. کسانی که پیرمرد و کارکشته هستند، میفهمند با این جدیتی که او دارد، چیزی است. خودشان فرمودهاند فلان محدث بزرگ قمی من را میدید و میگفت خیلی جدی هستی. سزاوار است که جدی باشی. چرا؟؛ چون به دعای حضرت بقیة اللّه عجّل اللّه تعالی فرجه الشریف بهدنیا آمدهای. پدرشان علی بن بابویه رضوان اللّه تعالی علیه، محضر حضرت، نامه نوشت که دعا کنید خداوند به من فرزندانی بدهد. دو بردار هستند که هر دو بزرگ هستند. ولی محمد بن علی بن بابویه شیخ صدوق دیگر معلوم است. خودشان فرمودهاند: این ماندگار شده اینکه ایشان به دعای حضرت به دنیا آمدهاند، در آن زمان خیلی معروف بوده است. میگفت: آن شیخ میگفت: حق است که تو در امر تحصیل علم این قدر جدی باشی، چرا که به دعای حضرت به دنیا آمدهای. منظور اینکه این جور بزرگی که این قدر زحمت کشیده است، این کتاب معانی الاخبار ایشان است که با این لطافت به کار میآید.

یکی از چیزهایی که حاج آقا [مرحوم آیت اللّه بهجت] مکرر میگفتند و از بس جالب بود، این بود. نمیدانم گفتهام یا نه. اما زیاد میگفتند. میفرمودند: سامرا مشرف بودم. دیدم در حرم و مسجدی که هست، بغدادیها شلوغ کردهاند. همینطور جا برای سوزن انداختن نبود. پرسیدم چه خبر است؟ گفتند: روضه است و یک آقایی منبر رفته است. گفتند: از اهتمام بغدادیها فهمیدم که به این منبری علاقه دارند. از قبل میدانند که فلان آقا در اینجا منبر میرود، اینطور جمع شدهاند. بعد میفرمودند: از باب اینکه دیدم اینطور علاقه دارند، گفتم بروم ببینم چه کسی است. بعد رفتم دیدم که سزاوار است که به ایشان علاقه داشته باشند. بعد این را میگفتند از ایشان منبری دیدم که نه قبل از او دیده بودم، نه بعد از او تا الآن دیدهام. خیلی زیبا است. منبرش چه بود؟ فرمودند: وقتی بسم اللّه گفت، از اول منبر تا آخر منبر یک کلمه غیر از روایت نخواند. تعجب حاج آقا بود! میگفتند به روایتی میرسید که لغتی داشت که نیاز به توضیح داشت، با یک روایت دیگر آن را توضیح میدادند. معانی الاخبار که گفتم، به یاد آن منبری افتادم. معانی الاخبار این است؛ یعنی شما بتوانید از خود روایات توضیحی برای خودش بیاورید. حاج آقا میگفتند بعد از آن دیگر مثلش ندیدم. لااقل یک لغتی معنا میکند! خودش میگفت: این حدیث یعنی این. معانی الاخبار بخشی از این را دارد. او دیگر خیلی تعجب ایشان را برانگیخت و تحسین میکردند. برای خیلی از کسانی که منبر میرفتند، این قضیه را مکرر میگفتند.

بازبینی #2
ایجاد شده 13 فوریه 2024 14:40:47 توسط ... .

به روزرسانی شده 15 فوریه 2024 12:00:38 توسط ... .